

Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες Ι (Υ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Διατμηματικό		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	A.1.	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες I		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία		3	6
ΣΥΝΟΛΟ		3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές /φοιτήτριες αναμένεται να:

Γνώσεις

- Να αναγνωρίζουν τα κοινωνικά φαινόμενα ως ιδιαίτερα αντικείμενα επιστημονικής έρευνας που προϋποθέτουν ενδεδειγμένους τρόπους διερεύνησης,
- Να γνωρίζουν τη λογική και τις διαδικασίες της εμπειρικής κοινωνικής έρευνας,
- Να κατανοούν και να ορίζουν τις οντολογικές και επιστημολογικές βάσεις της κοινωνικής έρευνας και τα συνεπαγόμενα διλήμματα του ερευνητή,
- Να διακρίνουν την ποσοτική και την ποιοτική προσέγγιση και να είναι εξοικειωμένοι/ες με τη συζήτηση σχετικά με τις μεικτές ή συνδυαστικές προσεγγίσεις.
- Να περιγράφουν τα βασικά στάδια του ερευνητικού σχεδιασμού σε μια ποσοτική και σε μια ποιοτική έρευνα και να μπορούν να προβούν στη διαμόρφωση ενός ερευνητικού σχεδίου υιοθετώντας την μια ή την άλλη προσέγγιση.
- Να διατυπώνουν με σαφήνεια ένα ερευνητικό πρόβλημα και να συγκεκριμενοποιούν τον ερευνητικό σκοπό και τα ερωτήματα (ή υποθέσεις) μιας ερευνητικής πρότασης.
- Να γνωρίζουν και να συζητούν τα κριτήρια ποιότητας στην κοινωνική έρευνα και τις διαφοροποιήσεις τους στην ποσοτική και την ποιοτική προσέγγιση.
- Να αναγνωρίζουν και να συζητούν σημαντικά ζητήματα που άπτονται της ερευνητικής ηθικής και δεοντολογίας καθώς και της πολιτικής διάστασης της κοινωνικής έρευνας.
- Να κατανοούν και να εφαρμόζουν τη διάσταση της «διαθεματικότητας» στην κοινωνική έρευνα.

- Να είναι εξοικειωμένοι με τις αρχές της εθνογραφικής έρευνας.
- Να είναι εξοικειωμένοι και να μπορούν να εφαρμόσουν μεθόδους ανάλυσης των κοινωνικών δεδομένων.
- Να είναι εξοικειωμένοι με ζητήματα που αφορούν τη διασύνδεση των ερευνητικών ερωτημάτων/υποθέσεων με το σχεδιασμό συγκεκριμένων ποσοτικών ερευνητικών σχεδιασμών
- Να αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά και στάδια διεξαγωγής των δειγματοληπτικών ερευνών
- Να είναι εξοικειωμένοι με τις βασικές αρχές σχεδιασμού και κατασκευής ερωτηματολογίων κοινωνικής έρευνας

Δεξιότητες

- Να αποκτήσουν δεξιότητες σχεδιασμού και υλοποίηση ερευνητικών σχεδίων.
- Να αποκτήσουν δεξιότητες και ικανότητες εφαρμογής μεθόδων και εργαλείων συλλογής και ανάλυσης κοινωνικών δεδομένων.
- Να αποκτήσουν ικανότητες εφαρμογής των αρχών και των σταδίων της θεματικής και της αφηγηματικής ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων.
- Να αποκτήσουν ικανότητες αξιοποίησης των εργαλείων της εμπειρικά θεμελιωμένης θεωρίας (θεωρητική δειγματοληψία, κωδικοποίηση, θεωρητικός κορεσμός, διαρκής σύγκριση) για την ανάλυση ποιοτικών δεδομένων.
- Να αποκτήσουν ικανότητες εφαρμογής των κριτηρίων αξιολόγησης (κριτήρια ελέγχου ποιότητας) μιας ποιοτικής έρευνας τους τρόπους αξιοποίησής τους αλλά και τη διαφορά τους από τα αντίστοιχα μιας ποσοτικής έρευνας.
- Να αποκτήσουν βασικές ικανότητες αποσαφήνισης του ερευνητικού ερωτήματος και επιλογής του κατάλληλου σχεδιασμού ποσοτικής έρευνας
- Να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες σχεδιασμού ερωτηματολογίων δειγματοληπτικών ερευνών

Γενικές Ικανότητες

- *Αυτόνομη εργασία*
- *Ομαδική εργασία*
- *Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
- *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
- *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
- *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών / τριών με τη συστηματική και μεθοδική διερεύνηση των κοινωνικών φαινομένων. Δίνοντας έμφαση στην ιδιαιτερότητα των κοινωνικών φαινομένων ως αντικειμένων έρευνας, αποσκοπεί στην ανάδειξη των ενδεδειγμένων τρόπων εξέτασής τους, όπως αυτοί έχουν εφαρμοστεί στην ιστορία την κοινωνικής έρευνας.

Στο μάθημα θα συζητηθούν ζητήματα όπως: τι είναι επιστημονική έρευνα, πώς διακρίνεται αυτή από άλλους τρόπους θέασης του κοινωνικού κόσμου, πώς διαπλέκεται η εμπειρική έρευνα με την κοινωνική θεωρία και την υφιστάμενη γνώση, γιατί μιλάμε για μεθοδολογικό πλουραλισμό στις κοινωνικές επιστήμες, ποιες είναι οι βασικές ερευνητικές προσεγγίσεις και σε ποιες οντολογικές και επιστημολογικές παραδοχές εδράζονται, ποιες είναι οι μεθοδολογικές συνεπαγωγές της επιλογής κάποιας από τις ερευνητικές προσεγγίσεις. Θα δοθεί, επίσης, ιδιαίτερη έμφαση στον τρόπο διατύπωσης ερευνητικού σκοπού, ερωτημάτων και υποθέσεων, στα διαφορετικά είδη κοινωνικών ερευνών, στον σχεδιασμό των ερευνητικών

διαδικασιών και στα βασικά στάδια διεξαγωγής τους, στην συλλογή/παραγωγή, οργάνωση και ταξινόμηση των δεδομένων, στην παραγωγή πειστικών ερμηνειών, στην τεκμηρίωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, στον τρόπο παρουσιάσής τους και στη συγγραφή μιας επιστημονικής έκθεσης. Τέλος, στο μάθημα θα συζητηθεί η ηθική και η πολιτική διάσταση της κοινωνικής έρευνας και θα αναδειχθούν ζητήματα που αφορούν στη δεοντολογία της ερευνητικής πράξης. Το μάθημα θα διανθιστεί με διαλέξεις σχετικές με ειδικά ζητήματα της κοινωνικής έρευνας.

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τις μεθόδους συστηματικής επίλυσης ερευνητικών προβλημάτων στις κοινωνικές επιστήμες γενικά και στην μελέτη της εργασίας ειδικότερα. Θα παρουσιαστεί η φύση και η διαδικασία της κοινωνικής έρευνας, οι στρατηγικές κοινωνικής έρευνας δίνοντας εξίσου έμφαση στην ποσοτική και στην ποιοτική έρευνα, στα χαρακτηριστικά, τα πλεονεκτήματά και τα μειονεκτήματά τους. Θα αναλυθεί η έννοια του ερευνητικού σχεδίου, η διαδικασία προγραμματισμού του ερευνητικού εγχειρήματος και η διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε ζητήματα δεοντολογίας και πολιτικής στην κοινωνική έρευνα, καθώς και στις θεωρητικές και τις τεχνικές παραδοχές στις οποίες στηρίζονται οι διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις και οι οποίες επηρεάζουν τη συγκρότηση των δεδομένων και την ερμηνεία των αποτελεσμάτων.

Ενδεικτική διάρθρωση ενοτήτων:

1^η Συνάντηση

(α) Αλληλογνωριμία

(β) Παρουσίαση της προβληματικής και των θεματικών του μαθήματος.

(γ) Ανάθεση εργασιών στους φοιτητές/τριες

--

(δ) Εισαγωγή στη λογική της εμπειρικής κοινωνικής έρευνας

2^η Συνάντηση

Στρατηγικές επιστημολογικής θεμελίωσης της κοινωνικής έρευνας

3^η Συνάντηση

Οι διαφορετικές ερευνητικές προσεγγίσεις.

(α) Ποσοτική και ποιοτική ερευνητική προσέγγιση

(β) Τρόποι σύνδεσης της θεωρίας και της έρευνας (επαγωγικός, παραγωγικός και απαγωγικός συλλογισμός).

4^η Συνάντηση

Η ποιοτική προσέγγιση στην εμπειρική κοινωνική έρευνα

(α) Τα Χαρακτηριστικά της Ποιοτικής Έρευνας.

(β) Ο Ερευνητικός Σχεδιασμός με βάση τις αρχές της ποιοτικής προσέγγισης

(γ) Η διατύπωση ερευνητικού σκοπού και ερευνητικών ερωτημάτων

5^η Συνάντηση

Μέθοδοι παραγωγής ποιοτικών δεδομένων.

(α) Τα είδη της συνέντευξης

(β) Οι ομάδες εστίασης

(γ) Τα τεκμήρια

6^η Συνάντηση

Η εθνογραφική έρευνα.

(α) Βασικές αρχές της εθνογραφικής έρευνας

(β) Η πρόσβαση στο πεδίο, οι καταγραφές και η ανάλυση εθνογραφικού υλικού

7^η Συνάντηση

Επεξεργασία και Ανάλυση Ποιοτικών Δεδομένων

(α) Γενικές αρχές και διλήμματα της ποιοτικής ανάλυσης.

(β) Η θεματική ανάλυση

(γ) Η αξιοποίηση λογισμικών προγραμμάτων κατά τη διαδικασία της ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων.

8^η Συνάντηση

Ερευνητικοί Σχεδιασμοί Ποσοτικών Ερευνών

(α) Διασύνδεση ερευνητικών ερωτημάτων και ερευνητικών σχεδιασμών

(β) Είδη ερευνητικών σχεδιασμών βάσει σκοπού και χωρο-χρονικής διάστασης

(γ) Στάδια διεξαγωγής ποσοτικών ερευνών

9^η Συνάντηση

Βασικά Χαρακτηριστικά Δειγματοληπτικών Ερευνών

(α) Διασύνδεση ερευνητικών ερωτημάτων και τεχνικών διεξαγωγής δειγματοληπτικών ερευνών

(β) Τεχνικές δειγματοληψίας

(γ) Τεχνικές συμπλήρωσης ερωτηματολογίων

10^η Συνάντηση

Διαδικασίες Μέτρησης: Από τις Θεωρητικές Έννοιες στις Εμπειρικές Μεταβλητές

(α) Η «μετάβαση» από τις θεωρητικές έννοιες στις εμπειρικές μεταβλητές

11^η Συνάντηση

Βασικές Αρχές Σχεδιασμού Ερωτηματολογίων

(α) Ευρύτερες πρακτικές σχεδιασμού ερωτήσεων του ερωτηματολογίου

(β) Πρακτικές σχεδιασμού μη-ευαίσθητων και ευαίσθητων ερωτήσεων

(γ) Πρακτικές σχεδιασμού ερωτήσεων στάσεων και κλιμάκων στάσεων

12^η Συνάντηση

Οργάνωση-Μορφοποίηση Ερωτηματολογίων

(α) Ζητήματα οργάνωσης ερωτηματολογίων

(β) Ζητήματα μορφοποίησης ερωτηματολογίων σε τεχνικές ατομικής συμπλήρωσης

13^η Συνάντηση

(α) Παρουσίαση εργασιών φοιτητών/τριών – μελών του μαθήματος

(β) Αξιολόγηση πεπραγμένων του εξαμηνιαίου μαθήματος

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών - Προβολή βίντεο - Παρουσίαση εργασιών με το πρόγραμμα Power Point - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Εργασία</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη μελέτη</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Σύνολο φόρτου</td><td>150</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	60	Εργασία	30	Αυτόνομη μελέτη	20	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	40	Σύνολο φόρτου	150
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	60												
Εργασία	30												
Αυτόνομη μελέτη	20												
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	40												
Σύνολο φόρτου	150												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ο τελικός βαθμός των φοιτητών/φοιτητριών προκύπτει: A. Από την αξιολόγηση της συμμετοχής (τυπικής και ουσιαστικής) των φοιτητών/τριών στις εβδομαδιαίες συναντήσεις. Η παρουσία των φοιτητών/τριών στις εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος κρίνεται απαραίτητη και είναι υποχρεωτική. B. Από την εκπόνηση εργασίας												

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

- Abrams, L. (2014). *Θεωρία Προφορικής Ιστορίας*. (Μ. Ρ.Β., Επιμ., & Ρ. Λ., Μεταφρ.) Αθήνα: Πλέθρον.
- Adler, E.S. & Clark, R. (2018). *Κοινωνική έρευνα. Μια ξενάγηση στις μεθόδους και τις τεχνικές* (επιμ. Γ. Τσίρμπας, μτφρ. Α. Χράπαλος). Αθήνα: Τζιόλας.
- Babbie, E. (2011). *Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα* (επιμ. Κ. Ζαφειρόπουλος, μτφρ. Γ. Βογιατζής). Αθήνα: Κριτική.
- Babbie, E. (2011). *Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα* (επιμ. Κ. Ζαφειρόπουλος, μτφρ. Γ. Βογιατζής). Αθήνα: Κριτική.
- Bourdieu, P. (2009). *Η Τέχνη του Κοινωνιολόγου : Επιστημολογικά Προαπαιτούμενα*. Αθήνα : Μεταίχμιο.
- Bryman, A. (2017). *Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας έρευνα* (επιμ. Α. Αϊδίνης, μτφρ. Π. Σακελλαρίου). Αθήνα: Gutenberg.
- Champagne, P. (2004). *Η Κατασκευή της Κοινής Γνώμης: Το Νέο Πολιτικό Παιχνίδι*. Αθήνα : Πατάκης.
- Creswell, J. (2016). *Η Έρευνα στην Εκπαίδευση. Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας*. (Χ. Τσομππατζούδης, επιστ. επιμ., Ν. Κουβαράκου, μτφ.). Αθήνα: Ίων (Β' ελληνική έκδοση).
- Creswell, J. (2016). *Η Έρευνα στην Εκπαίδευση. Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας*. (Χ. Τσομππατζούδης, επιστ. επιμ., Ν. Κουβαράκου, μτφ.). Αθήνα: Ίων (Β' ελληνική έκδοση).
- De Vaus, D. (2011). *Ανάλυση Κοινωνικών Δεδομένων*. Αθήνα: Πεδίο.

- *Mason, J. (2011). Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας. (Ν. Κυριαζή, Επιμ., & Ε. Δημητριάδου, Μεταφρ.) Αθήνα: Πεδίο.*
- *Mason, J. (2011). Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας. (Ν. Κυριαζή, Επιμ., & Ε. Δημητριάδου, Μεταφρ.) Αθήνα: Πεδίο.*
- *Mertens, D. (2011). Έρευνα και αξιολόγηση στην εκπαίδευση και την ψυχολογία. (Ε. Γιαννακοπούλου, Επιμ., Μ. Μαυράκη, Σ. Κυρανάκης, & Π. Μπιθάρα, Μεταφρ.) Αθήνα: Μεταίχμιο.*
- *Mishler, E. G. (1991/1996). Συνέντευξη έρευνας. Νοηματικό πλαίσιο και αφήγημα (επιμ. Γ. Καλομοίρης, μτφρ. Ν. Ρώντα). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.*
- *Phillips, L. & Jørgensen, M. (2002/2009). Ανάλυση Λόγου. Θεωρία και Μέθοδος (επιμ. Γ. Σταυρακάκης, μτφρ. Α. Κιουπκιολής). Αθήνα: Παπαζήσης.*
- *Plummer, K. (1983/2000). Τεκμήρια Ζωής. Εισαγωγή στα Προβλήματα και τη Βιβλιογραφία μιας Ανθρωπιστικής Μεθόδου (επιμ. Ν. Κοκοσαλάκης, μτφρ. Χ. Λιαναντωνάκη). Αθήνα: Gutenberg.*
- *Robson, C. (2010). Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. (επιμ. Κ.Μιχαλοπούλου, μτφρ. Β.Νταλάκου & Κ. Βασιλικού). Αθήνα: Gutenberg.*
- *Robson, C. (2010). Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. (επιμ. Κ.Μιχαλοπούλου, μτφρ. Β.Νταλάκου & Κ. Βασιλικού). Αθήνα: Gutenberg.*
- *Schnell, R., Hill, P.B., & Esser, E. (2014). Μέθοδοι εμπειρικής κοινωνικής έρευνας. Αθήνα: Προπομπός - Κιμέρης Κ. Θωμάς*
- *Willig, C. (2015). Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στην Ψυχολογία. Εισαγωγή. (Ε. Τσέλιου επιστ. επιμ., Ε. Αυγήτα, μτφρ.) Αθήνα: Gutenberg.*

οοο

- *Ασπράκη, Γ. (2007) Ενήμερη Συγκατάθεση: Συζήτηση περί επαγγελματικής ηθικής και δεοντολογίας. Στο Παπαϊωάννου Σκ. (2007) (επιμ.) Ζητήματα Θεωρίας και Μεθόδου των Κοινωνικών Επιστημών. Αθήνα: Κριτική.*
- *Θανοπούλου, Μ. & Μπουτζουβή, Α. (επιμ.) (2002) Όψεις της προφορικής ιστορίας στην Ελλάδα. Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, Ειδικό Τεύχος, 107.*
- *Θανοπούλου, Μ. & Πετρονώτη, Μ. (1987). Βιογραφική προσέγγιση: Μια άλλη πρόταση για την κοινωνιολογική θεώρηση της ανθρώπινης εμπειρίας, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, 64.*
- *Ιγγλέση, Χρ. (2001) (επιμ.) Ο Αναστοχασμός στη Φεμινιστική Έρευνα. Σκιαγράφηση μιας αμφίδυμης σχέσης. Αθήνα: Οδυσσεάς.*
- *Ίσαρη, Φ. & Πουρκός Μ. (2015). Ποιοτική μεθοδολογία έρευνας. Εφαρμογές στην Ψυχολογία και την Εκπαίδευση (σελ. 74-80). Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.*
- *Ιωσηφίδης Θ. & Μ. Σπυριδάκης (2006) (επιμ.) Ποιοτική Κοινωνική Έρευνα. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις και ανάλυση δεδομένων. Αθήνα: Κριτική.*
- *Ιωσηφίδης, Θ. (2017) Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών. Αθήνα: Τζιόλας.*
- *Κάλλας, Γ. (2015) Θεωρία, Μεθοδολογία και Ερευνητικές Υποδομές στις Κοινωνικές Επιστήμες. Αθήνα: Κριτική.*
- *Καλλινικάκη Θ., (2010) Ποιοτικές μέθοδοι στην έρευνα της κοινωνικής εργασίας. Αθήνα: Τόπος.*
- *Καλογεράκη, Σ. (2013), Εφαρμογές μεικτών μεθόδων έρευνας: ο διερευνητικός ακολουθιακός σχεδιασμός στην κατασκευή εργαλείων μέτρησης κοινωνικών ερευνών. Στο Πουρκός, Μ. (επιμ.) Δυνατότητες και όρια της μείξης των μεθοδολογιών στην κοινωνική, ψυχολογική και εκπαιδευτική έρευνα:*

επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα των προοπτικών διεύρυνσης του ερευνητικού σχεδιασμού. Αθήνα: Ίων. Σελ. 293-317.

- Καλογεράκη, Σ. (2020). Σχεδιασμός και κατασκευή ερωτηματολογίων κοινωνικής έρευνας. Αθήνα: Κριτική
- Κασσέρη, Ζ. (2014). Η συμβολή των λογισμικών προγραμμάτων στην ανάλυση ποιοτικών δεδομένων: το πρόγραμμα NVivo10. Επίμετρο στο Τσιώλης, Γ. Μέθοδοι και τεχνικές ανάλυσης στην ποιοτική κοινωνική έρευνα. Αθήνα: Κριτική. (Σελ. 425-486).
- Κυριαζή, Ν. (2011). Η κοινωνιολογική έρευνα. Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών. (Νέα διευρυμένη έκδοση). Αθήνα: Πεδίο.
- Κυριαζή, Ν. (2011). Η κοινωνιολογική έρευνα. Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών. (Νέα διευρυμένη έκδοση). Αθήνα: Πεδίο.
- Λυδάκη, Α. (2001) Ποιοτικές μέθοδοι της κοινωνικής έρευνας. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Λυδάκη, Α. (2016). Αναζητώντας το χαμένο παράδειγμα – Επιτόπια έρευνα, κατανόηση, ερμηνεία. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μπονίδης, Κ. (2013). Η ανάλυση περιεχομένου ως μεικτή ποιοτική μεθοδολογική προσέγγιση ανάλυσης κειμένων. Στο Μ. Πουρκός, (επιμ.), Δυνατότητες και όρια της μείξης των μεθοδολογιών στην κοινωνική, ψυχολογική και εκπαιδευτική έρευνα: επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα των προοπτικών διεύρυνσης του ερευνητικού σχεδιασμού (σσ. 473-497). Αθήνα: Ίων.
- Παπαϊωάννου Σκ. (επιμ.) (2007) Ζητήματα θεωρίας και μεθόδου των Κοινωνικών Επιστημών. Αθήνα: Κριτική.
- Πουρκός Μ. & Δαφέρμος Μ. (επιμ.) (2010) Ποιοτική Έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες: Επιστημολογικά, Μεθοδολογικά και Ηθικά Ζητήματα. Αθήνα: Τόπος.
- Πουρκός, Μ. (επιμ.) (2013) Δυνατότητες και όρια της μείξης των μεθοδολογιών στην κοινωνική, ψυχολογική και εκπαιδευτική έρευνα: επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα των προοπτικών διεύρυνσης του ερευνητικού σχεδιασμού. Αθήνα: Ίων.
- Τσιώλης Γ. (2016). Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων: διλήμματα, δυνατότητες, διαδικασίες. Στο Γ. Πυργιωτάκης & Χρ. Θεοφιλίδης (επιμ.) Ερευνητική Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες και στην Εκπαίδευση. Συμβολή στην επιστημολογική θεωρία και την ερευνητική πράξη. Αθήνα: Πεδίο. 2016. Σελ. 422-450.
- Τσιώλης Γ. (2018). Η θεματική ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Στο Γ. Ζαϊμάκης, Ερευνητικές διαδρομές στις Κοινωνικές Επιστήμες. Θεωρητικές – Μεθοδολογικές Συμβολές και Μελέτες Περίπτωσης. Πανεπιστήμιο Κρήτης – Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής έρευνας. Σελ. 97-125.
- Τσιώλης, Γ. & Σιούτη, Ε. (επιμ.) (2013). Βιογραφικές (ανα)κατασκευές στην ύστερη νεωτερικότητα. Θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα της βιογραφικής έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες. Αθήνα: νήσος.
- Τσιώλης, Γ. (2006) Ιστορίες ζωής και βιογραφικές αφηγήσεις. Η βιογραφική προσέγγιση στην κοινωνιολογική ποιοτική έρευνα. Αθήνα: Κριτική.
- Τσιώλης, Γ. (2013) Η σχέση ποιοτικής και ποσοτικής προσέγγισης στην κοινωνική έρευνα: από τη θέση περί 'ριζικής ασυμβατότητας' στο συνδυασμό ή τη συμπληρωματικότητα των προσεγγίσεων. Στο Μ. Πουρκός (Επιμ.) Δυνατότητες και όρια της μείξης των μεθοδολογιών στην κοινωνική και εκπαιδευτική έρευνα. Αθήνα: Ίων. 2013. Σελ. 271-292.
- Τσιώλης, Γ. (2014) Μέθοδοι και τεχνικές ανάλυσης στην ποιοτική κοινωνική έρευνα. Αθήνα: Κριτική.

- Τσιώλης, Γ. (2014) *Μέθοδοι και τεχνικές ανάλυσης στην ποιοτική κοινωνική έρευνα*. Αθήνα: Κριτική.
- Τσιώλης, Γ. Ν. Σερντεδάκης, Γ. Κάλλας (επιμ) (2011): *Ερευνητικές Υποδομές και Δεδομένα στην Εμπειρική Κοινωνική Έρευνα. Ζητήματα καταγραφής, τεκμηρίωσης και ανάλυσης κοινωνικών δεδομένων*. Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

- Alvesson, M & Skoldberg, K (2000) *Reflexive Methodology*. London: Sage.
- Auyero, J. (2006) *Introductory Note to Politics under the Microscope: Special Issue on Political Ethnography I. Qualitative Sociology*, 29:257–259.
- Babbie E. (2001) *The practice of Social Research*. Wadsworth Publishing Company (9η έκδ.).
- Basit, T. N. (2003). *Manual or Electronic? The role of coding in qualitative data analysis. Educational Research*, 45(2), 143-154.
- Bazeley, P. (2013). *Qualitative Data Analysis. Practical Strategies*. Thousand Oaks: Sage.
- Bazeley, P., & Jackson, K. (2013). *Qualitative Data Analysis with NVivo*. London: Sage.
- Bohnsack, R. (1999). *Rekonstruktive Sozialforschung. Einführung in Methodologie und Praxis qualitativer Forschung*. (3η Έκδοση). Opladen: Leske + Budrich.
- Bradburn, N.M., Sudman, S. & Wansink, B. (2004). *Asking Questions. The Definitive Guide to Questionnaire Design for Market Research, Political Polls, and Social and Health Questionnaires*. CA, San Francisco: Jossey-Bass.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). *Using thematic analysis in psychology. Qualitative Research in Psychology*, 3 (2), pp. 77-101.
- Braun, V., & Clarke, V. (2012). *Thematic analysis*. Στο H. Cooper (επιμ.) *APA Handbook of Research Methods in Psychology* (σσ. 51-77). American Psychological Association,.
- Bryman, A. (2000) *Quantity and Quality in Social Research*. London: Routledge.
- Chamberlayne, P., Bornat, J. & Wengraf, T. (επιμ.) (2000). *The Turn to Biographical Methods in Social Science*. London: Routledge.
- Campanelli, P. (2008). *Testing survey questions*. In de Leeuw, D., Hox, J.J. & Dillman, D.D. (Eds.), *International Handbook of Survey Methodology*. New York, NY: Lawrence Erlbaum Associates.
- Charmaz, K. (2000). *Grounded Theory: Objectivist and constructivist methods*. Στο N. Denzin & Y.S. Guba (επιμ.), *Handbook of qualitative research* (2η έκδ. σ. 509-535). Thousand Oaks u. a.:Sage.
- Charmaz, K. (2006) *Constructing Grounded Theory: a Practice Guide through Qualitative Analysis*. London: Sage.
- Coffey A. & Atkinson P. (1996) *Making Sense of Qualitative Data. Complementary Research Strategies*. London: Sage
- Davis, K. & D. Zarkov (2017), *EJWS retrospective on intersectionality, European Journal of Women's Studies*, Vol. 24(4): 313–320.
- Denzin, N.K. & Lincoln, Y.S. (επιμ.) (2000), *The Handbook for Qualitative Research*. (2η έκδ.). CA.: Sage.
- DeVellis, R. (2003). *Guidelines in scale development*. In DeVellis, R. (ed.) *Scale development* (2nd Ed.), pp. 60-100. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Dillman, D.A., Smyth, J.D. & Christian, L.M. (2014). *Internet, Phone, Mail and Mixed-Mode Surveys: The Tailored Design Method*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, Inc

- Dillman, D. (2007). *Writing Questions*. In D. Dillman (ed.) *Mail and internet surveys: The Tailored Design Method 2007 update with new internet, visual, and mixed-mode guide*, pp. 32-78. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
- Dockery G. (2000) "Participatory Research: whose roles, whose responsibilities?", στο Trunam C., Mertens D.M. & Humphries (eds) (2000) *Research and Inequality*. London: UCL Press.
- Elliot, J. (2005) *Using narrative social research. Qualitative and Qualitative Approaches*. London: Sage.
- Ezzy, D. (2002) *Qualitative Analysis, Practice and Innovation*, New South Wales: Allen & Unwin.
- Flick, U. (1998). *Qualitative Forschung. Theorie, Methoden, Anwendung in Psychologie und Sozialwissenschaften*. Reinbek: Rowohlt Verlag.
- Flick, U., v.Kardorff, E., Keupp, H., v. Rosenstiel, L. & Wolff, S. (επιμ.) (1991), *Handbuch Qualitative Sozialforschung. Grundlagen, Konzepte, Methoden und Anwendungen*. München: Psychologie Verlags Union.
- Flick, U., von Kardorff, & Steinke, I. (επιμ.) (2003), *Qualitative Forschung. Ein Handbuch*. Reinbek: Rowohlt Verlag.
- Geertz, Cl. (2005). *Deep play: notes on the Balinese cockfight*. *Daedalus*, 134, (4).
- Giddens, A. (1976). *New Rules of Sociological Method: A Positive Critique of Interpretative Sociologies*. London: Hutchinson.
- Glaser, B. G. & Strauss, A. L. (1967) *The discovery of grounded theory. Strategies for qualitative research*. New York: Aldine de Gruyter.
- Groves, R.M., Fowler, F.J, Couper, M.P, Lepkowski, J.M, Singer, E. και Tourangeau, R. (2009). *Survey Methodology*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, Inc.
- Gubrium, J. & Holstein, J. (1997) *The new Language of Qualitative Method*. New York, Oxford: Oxford University Press.
- Hutchison, A.J., Johnston, L. H. & Breckon, J.D. (2010). *Using QSR-NVivo to facilitate the development of a grounded theory project: an account of a worked example*. *International Journal of Social Research Methodology*, 13(4), 283-302.
- Kelle, U. & Erzberger, C. (1999). *Integration Qualitativer und Quantitativer Methoden. Methodologische Modelle und ihre Bedeutung für die Forschungspraxis*. *Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 51.
- Kelle, U. & Kluge, S. (1999). *Vom Einzelfall zum Typus. Fallvergleich und Fallkontrastierung in der qualitativen Sozialforschung*. Opladen: Leske+Budrich.
- Kelle, U. (2005). "Emergence" vs. "forcing" of empirical data? A crucial problem of "grounded theory" reconsidered. *Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research*, 6(2), Art.27, <http://www.qualitative-research.net/fqs-texte/2-05/05-2-27-e.htm>.
- Lamnek, S. (1993). *Qualitative Sozialforschung. Tom. 2*. Weinheim: Beltz.
- Lawrence Neuman, W. (2000). *Social Research Methods. Qualitative and Quantitative Approaches*. Boston: Allyn and Bacon.
- Lawrence Neuman, W. (2000). *Social Research Methods. Qualitative and Quantitative Approaches*. Boston: Allyn and Bacon.
- Lee R. (1993) *Doing research on sensitive topics*. London: Sage
- Liamputtong Pr. (2007) *Researching the Vulnerable. A guide to sensitive research methods*. London: Sage.
- McKinlay, A. and McVittie, C. (2008) *Social psychology and discourse*. Malden, MA; Oxford: Wiley-Blackwell Pub

- Miles, M.B. & Huberman A.M. (1994) *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. Thousand Oaks: Sage
- Miller, R (2005) (ed.) *Biographical Research Methods*. London: Sage (4 τόμοι).
- Moran-Ellis J., Alexander, V. Cronin, A, Dickinson, M. Fielding, J., Sleney J.& Thomas, H. (2006) *Triangulation and integration: processes, claims and implications*. *Qualitative Research* (6) 45-59.
- Morgan D (1996) *Focus groups*. *Annual Review of Sociology*, Vol. 22, σ. 129-152.
- Morrison, R.L., Dillman, D.A. & Christian, L.M. (2010). *Questionnaire design guidelines for establishment surveys*. *Journal of Official Statistics*, 26 (1): 43-85.
- Oppenheim, A. (1992). *Introduction to survey design*. In. Oppenheim (ed.) *Questionnaire design, interviewing and attitude measurement*, pp.5-19. London: Pinter.
- Outhwaite, W. & Turner, S. (2007) (ed.) *The Sage handbook of Social Science Methodology*. London: Sage
- Patton M.Q. (1990) *Qualitative Evaluation and Research Methods*. London: Sage
- Phoenix, A. (2006), *Interrogating intersectionality: Productive ways of theorising multiple positioning*, Kvinder, Køn & Forskning , 2-3 pp. 21-30.
- Phoenix, A. (2011), *Psychosocial intersections: contextualising the accounts of adults who grew up in visibly ethnically different households*, in H. Lutz, M. T. H. Vivar, L. Supik (Eds.), *Framing intersectionality* (pp. 137-152). Farnham, Surrey: Ashgate Press.
- Potter, J. & Wetherell, M. (1987) *Discourse and Social Psychology*. London: SAGE
- Potter, J. (1996) *Representing Reality*. London: SAGE
- Ragin C.C. (1994) *Constructing Social Research*. Thousand Oaks: Pine Force Press.
- representations. New Brunswick, London: Transaction Publishers.
- Richards, T. (2002). *An intellectual history of NUD*IST and NVivo*. *International Journal of Social Research Methodology*, 5(3), 199-214.
- Riemann, G. (2003). *A Joint Project Against the Backdrop of a Research Tradition: An Introduction to Doing Biographical Research*. *Forum Qualitative Sozialforschung* (Ηλεκτρονικό περιοδικό). 4(3), 18. <http://www.qualitative-research.net/fqs-texte/3-03/3-03hrsg-e.htm>.
- Riessman, C. K. (2008) *Narrative Methods for the Human Sciences*. London: Sage.
- Risjord M, (2014) *Philosophy of social science. A contemporary introduction*. New York: Routledge.
- Ritchie, J. & Lewis. J. (επιμ.) (2003) *Qualitative Research Practice: A Guide for Social Science Students and Researchers*. London: Sage Publications.
- Roberts, Br. (2002), *Biographical research*. Buckingham: Open University Press.
- Robinson, S.B., & Leonard, K.F. (2019). *Designing quality survey questions*. London: Sage Publications
- Rosenthal, G. (2004) *Biographical Research*. Στο Seale, C. / Gobo, G. / Gubrium, J. F. / Silverman, D. (Eds.): *Qualitative Research Practice*. London: Sage.
- Rosenthal, G. (2018). *Interpretive Social Research*. Göttingen University Press. Göttingen: Göttingen University Press.
- Saris, W. & Gallhofer, I. (2007). *Design, Evaluation and Analysis of Questionnaires for Survey Research*,. New York: Wiley.
- Schaeffer, N.C. & Presser, S. (2003). *The science of asking questions*. *Annual Review of Sociology*, 29:65-88.
- Sieber, (1992) *Planning Ethically Responsible Research*. London: Sage

- Silverman D (1993) *Interpreting Qualitative Data. Methods for Analysing Talk, Text and Interaction*. London: Sage
- Silverman, D. (2000) *Doing Qualitative Research. A Practical Handbook*. London: Sage.
- Strauss, A. & Corbin, J. (1990). *Basics of qualitative Research. Grounded Theory procedures and techniques*. Newbury Park: Sage.
- Strauss, A. & J. Corbin (1998) *Basics of Qualitative Research. Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*. (2η Έκδ.) London: Sage Publications.
- Strauss, A. (1987). *Qualitative analysis for social scientists*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Strauss, A. (1991). *Creating sociological awareness. Collective images and symbolic*
- Strauss, A., & J. Corbin (1994) 'Grounded theory methodology: an overview'.
- In: Denzin, N.K., Y.S. Lincoln, eds., *Handbook of qualitative research*. thousand Oaks: Sage: 273-85
- Sullivan, P. (2012). *Qualitative data analysis. Using a dialogical approach*. Thousand Oaks: Sage.
- Tashakkori, A. & Teddlie, C. *Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research*. Thousand Oaks, CA: Sage 2003.
- Thompson, P. (1978). *The voice of the past. Oral history*. Oxford: Oxford University Press. Ελληνική Μετάφραση: Φωνές από το Παρελθόν – Προφορική Ιστορία. Αθήνα: Πλέθρον (2002).
- Tonkiss Fr. (1998) "Analysing discourse", στο Seale Cl. (ed.) (1998) *Researching Society and Culture*. Thousand Oaks: Sage
- Tourangeau, R. & Yan, T. (2007). *Sensitive questions in surveys*. *Psychological Bulletin*, 133:859-883.
- Tourangeau, R., Maitland, A., Steiger, D. & Yan, T. (2019). *A framework for making decisions about question evaluation methods*. In Beatty, P., Collins, D., Kaye, L., Padilla, J.L., Willis G. & Wilmot, A. (Eds.), *Advances in Questionnaire Design, Development, Evaluation and Testing*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, Inc.
- Walliman, N (ed.)(2006). *Social research methods*. London: Sage.
- Walliman, N. (2006). *Research strategies and design*. In Walliman, N (ed.) *Social research methods (SAGE Course Companions series)*, pp. 36-49. London: Sage.
- Wedeen, L. (2010) *Reflections on Ethnographic Work in Political Science*. *Annual Review of Political Science*. 13:255–72.
- Weinberg, D. (ed.) (2002) *Qualitative Research Methods*. Blackwell,.
- Wengraf, T. (2001). *Qualitative Research Interviewing. Biographic Narrative and Semi-Structured Methods*. London: Sage
- Wetherell, M. (1998). *Positioning and interpretative repertoires: Conversation analysis and post-structuralism in dialogue*. *Discourse and Society*, 9, 387–412.
- William, E. S. and Maureen, J. M. (2000). *Owning the Story: Ethical Considerations in Narrative Research*, *Ethics & Behavior* 10(4):311-336.
- Willis, J. (2007) *Foundation of Qualitative Research. Interpretive and Critical Approaches*. London: Sage (Βλ. επίσης συλλογή σχετικών άρθρων στην ιστοσελίδα http://www.sagepub.com/willis_aoi επιλέγοντας Willis Articles).
- Yuval-Davis, N. (2006) *Intersectionality and Feminist Politics*, *European Journal of Women's Studies*, Vol. 13(3): 193–209.

